

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Forskningsprojektet:

Elevforudsætninger og faglig progression

Arbejdsseminar 30. marts 2016

Helle Mathiasen
Professor
Institut for Naturfagenes Didaktik

2. arbejdsseminar, 30. marts 2016

Dias 1

Forskningsgruppe

Gitte Ingerslev, lektor, IUP/DPU, AU

Claus Jessen, lektor, afdelingsleder, KBH SYD, HF og VUC

Christian Jacobsen, Naturfagenes Evaluerings- og udviklingscenter, IND, KU

Helle Mathiasen, professor, IND, KU

Skoleprojekter og - besøg

Silkeborg Gymnasium (eng, mat)

Rosborg Gymnasium (da, eng, mat)

Horsens Statsskole (da, eng, mat)

Bjerringbro Gymnasium (mat)

KBH SYD, VUC og HF(mat)

Ørestad Gymnasium (mat)

Marie Kruse skole (da, eng, mat)

HF og VUC Fyn (da, eng)

Tårnby Gymnasium (da, eng, mat)

Viborg Gymnasium (da, eng, mat)

Tietgenskolen (da)

Høje Taastrup (eng, mat) (netværksskole, konference/seminarvært)

Forskning

- ikke evaluering

Forskningsgruppens opgave

Fokus på

Lærernes "elevvurderingspraksisser"

Lærernes "anvendelsespraksisser" af indsamlet viden om eleverne

Lærernes "refleksionspraksisser"

-

Opsamling af ideer til udvikling af praksis

Hvem skal løftes?

Alle elever

Faglig progression

Løfteevne

Forskningsperspektiver - det lange træk

Elevforudsætninger – set som et komplekst og dynamisk fænomen

- **Faglige – personlige - sociale perspektiver?**
- **Enkelte fag? Fokus på Dansk, engelsk og matematik**
- **Specifikke færdigheder (langsom læser, regnefærdigheder, grammatiske færdigheder osv.)**

Vurderingsmetoder og – værktøjer

- **“Diagnostisk” værktøj?**
- **“Formativt” værktøj?**

Lærerne i fokus

Lærernes anvendte metoder, redskaber og didaktiske argumenter, når det gælder:

Konstruktion af viden om den enkelte elevs faglige forudsætninger

og

Omsætningen af denne viden med henblik på udvikling af faglig progression

Forskningsspørgsmål

Spørgsmål 1

Hvordan opnår lærerne indsigt i den enkelte elevs forudsætninger for at kunne deltage optimalt i og få størst muligt fagligt udbytte af undervisningen, hvad angår den faglige, sociale og studiekompetencemæssige dimension?

Spørgsmål 2

Hvordan bruger lærerne denne viden, når det gælder den enkelte elevs udvikling af faglige progression i deres konkrete fag?

Projektet fokuserer på fagene dansk, engelsk og matematik

Empiri-indsamling

Empiriindsamlingen har fokus på lærernes praksis og refleksioner over praksis.

Udgangspunkt:

Projektskolernes ansøgninger (version juni 2015)

Lærernes skriftlige svar på to spørgsmål

Skolebesøg: Lærerinterviews

Startkonference og arbejdsseminarer

Skolernes afrapporteringer

Netværksinformationer og delte dokumenter/metoder/produkter

Eksempler - Dansk

Elevforudsætninger

"[...]forud for projektet kiggede på elevernes grundskolekarakterer med henblik på at gøre mig nogle forsigtige forventninger til de forskellige elevers faglige niveau. Min tanke var, at jeg ved at kende grundskolekaraktererne fra start kunne sætte hensigtsmæssigt ind i forhold til særligt de svage og de stærke. Derudover har jeg udført en undersøgelse af elevernes baggrund, læsevaner og værdier forbundet til uddannelse og læsevaner. En undersøgelse af elevernes læsehastighed, læseforståelse og abstraktionsniveau gennem læsetest/læseprøve har givet mig indsigt i, hvilke forudsætninger eleverne har i forhold til at arbejde med faget."

Elevernes egen vurdering af forudsætninger

"jeg har delt klassen i to grupper. Inddelingen af eleverne i de to grupper tog udgangspunkt i deres egen opfattelse af deres svagheder i faget. [...]Målet med undervisningen af de to grupper har været det samme, men jeg har grebet undervisningen forskelligt an. Hvor 'den selvsikre gruppe' greb tekstanalysen metodisk an, måtte jeg i 'den usikre gruppe' i højere grad tage udgangspunkt i elevernes egen oplevelse af teksten og gradvist koble den faglige metode på."

Faglig udvikling og feedback

"Det giver en god stemning i klassen at gennemgå teorien – og elever kan se hvordan de kan udfordre sig selv – stemningen er god – vi holder faglige udviklingssamtaler – det handler ikke om karakterer eller niveau – men om faglige problemer"

Eksempler - Engelsk

Om at møde eleverne,- rammesætning:

"Eleverne skal uanset fagligt og socialt udgangspunkt kunne inspirere hinanden."

"...forsøger at 'få alle med' fagligt ud fra de forskellige udgangspunkter elever har."

Om at møde eleverne, - læring:

"De skal lære på egne præmisser."

Om at møde eleverne, - relationer:

"Eleverne skal lære, at vi kan li dem."

Eksempler Matematik

Screening og brug af informationer

"Det var fedt at vi havde haft screeningen som udgangspunkt og at vi så havde de relativt små hold. Jeg havde de svageste elever fra starten og kom langt tættere på dem, end jeg plejer. Eleverne havde nemmere ved at indrømme, at de havde svært ved matematik, og der var en mere tryk stemning"

Gruppeinddeling (*"tavle-uv", "selvorganiseret gruppe-arb" eller "svært at tage sig samme"*)

"Rigtigt mange af eleverne på ikke-tavleholdet burde have været på holdet for dem der har svært ved at tage sig sammen. Her har vi fået rigtig mange erfaringer, som vi vil bruge senere. Vi gjorde valget frivilligt for eleverne, men en anden gang vil vi nok gøre det anderledes"

Lærersamarbejde og præmisser

"På den ene side har det været fedt, at vi tre lærere har samarbejdet. Omvendt er man også bundet op på, at man skal følges ad. Undervisningen bliver et fælles ansvar i stedet for et individuelt ansvar. Det er lidt farvel til den privatpraktiserende lærer - og det er en pointe."

Skoleprojekterne – før analysen

Forskellige tilgange og forståelser af skoleprojekterne

Forskellige tilgange til metoder og værktøjer til opnåelse af indsigt i elevernes faglige, sociale og studiemæssige kompetencer

Forskellige tilgange til brug af opnået indsigt om den enkelte elevs faglige, sociale og studiemæssige kompetencer

Forskelle med hensyn til omfanget af fortløbende "test"-, "screenings"-, "diagnostiserings"-aktiviteter

Forskelle med hensyn til formativ feedback til eleverne (individuel, gruppe, skriftlig, mundtlig, digitale medier, net-baseret, f2f, mm)

Forskelle med hensyn til lærersamarbejde om den enkelte elev

Forskelle med hensyn til elevinddragelse af lærerens opnåede indsigt

STOR TAK

**Til alle
lærere, projektledere og ledere**

